

FAJÓ JÁNOS (1937-2018)

Piskóta | Sponge cake

FAJÓ JÁNOS (1937-2018)

Piskóta | Sponge cake

Réz | Copper
Magasság | Height: 46,5 cm
Jelzés nélkül | Not signed

Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 7 089 EUR
Becsérték: 4 000 000 - 6 000 000 Ft
Estimate: 10 127 - 15 190 EUR

„Mint festő leszűkített blendével a képsíkon élek. A világból színt, formát, arányt, egyenest, kört, pirosat-kéket, kicsit-nagyot és ezek viszonyatait látom. Mint festő arra gondolok, ami éppen izgat-érdekel, amire éppen vágyakozom. Egy feszes formakapcsolat, vagy egy izgalmas formaszituáció érdekel a világból. Ha festek, minden másról elfeledkezem. Egy külön világban élek.”¹

Fajó „külön világának” alapköveit már 30 éves korában lefektette. Olyan önálló és complex festészeti nyelvet alkotott, hogy az egész életművet egy egységes egészként lehet kezelni, a művészettörténetben gyakran alkalmazott korszakolás helyett. A hetvenes években sok, azóta az életmű alappilléreinek számító formát alkotott meg – köztük a mára ikonikussá vált piskóta formát is –, melyeket újra és újra elővett akár 10-20 év elteltével is. Az alakzatok variálása számos új, izgalmas kompozícióhoz vezetett.

Ahogy a festményénél (ld. katalógus 21. tétel) a piskóta formák megdöntése és egymás után helyezése egy új mélységet ad a műnek, **úgy a forma szoborként való megalkotása kézzel foghatóságot és körüljárhatóságot eredményez. A Piskóta térplasztika egy síkból „hajtogatás” után kimetszett alakzatot tár elénk, melynél ugyanúgy felfedezhetőek a festmény hullámai, hiszen a kivágott tér magának a piskóta formának negatívját tartalmazza, és épp olyan játékos, mint az azonos című festmény.**

Ugyan különböző médiumról beszélünk a festmény és a szobor esetében, de a két mű szorosan összefüggő, egymást erősítő hatású együttest alkot.

„Ha egy bizonyos távolságból, figyelmesen vizsgáljuk Fajó festményeit, látjuk, hogy ezek a síkban ábrázolt formák a térbe fordulnak. Nagyon figyelemreméltó a kompozíció által történő térképzése, amit pontosan nem is lehet megfogalmazni. Úgy gondolom, hogy Fajó valami olyat alkotott, ami nem létezett korábban, egy teljesen új formát a geometrikus művészetben belül.”²

VÁRADI MÁTYÁS
a Fajó Alapítvány elnöke

1. Fajó - Van-e még értelme a művészetnek, Kritika folyóirat, 1984
2. Max Bill - Fajó János zürichi kiállításának megnyitó beszéde, 1988

